

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВСП «ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ», КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ

IMPERATYV PL SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
(ТОВ «ТОРГОВИЙ БУДИНОК ІМПЕРАТИВ», ВАРШАВА, ПОЛЬЩА)

MILTON FRIEDMAN UNIVERSITY (БУДАПЕШТ, УГОРЩИНА)

VILNIUS UNIVERSITY, DEPARTMENT OF ACCOUNTING AND AUDIT (ВІЛЬНЮС, ЛИТВА)

ТОВ «ХЛАДОПРОМ»

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

III Міжнародної науково-практичної конференції

«ВІДНОВЛЕННЯ ТА МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ, ПРІОРИТЕТИ, ПРАКТИКИ»

2025

Харків,
3 квітня 2025 року

УДК 338.246.88
М 74

Редакційна колегія:

Гурова Капіталіна – в. о. директора, к. е. н., доцент, Заслужений працівник народної освіти України.
Савченко Ілля – заступник директора з навчально-методичної роботи, к. держ. упр., доцент.
Болотова Тетяна – завідувач відділення економіки та бізнесу, к. е. н., доцент.
Гібкін Кирило – завідувач відділення харчових технологій та сфери обслуговування.
Золотухіна Олена – заступник директора з навчально-методичної роботи.
Кулінченко Сергій – голова ради студентського самоврядування коледжу.
Домбровська Світлана – в. о. проректора з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, д. держ. упр., професор, Заслужений працівник освіти України.
Барішевський Олексій – Голова Наглядової ради ТОВ «ХЛАДОПРОМ».
Ніколенко Борис – директор ТОВ «Торговий будинок ІМПЕРАТИВ», Imperativ PL Sp. Z o.o, (Варшава, Польща).
Peter Szatmari – Dr., проректор з загальної роботи та зав'язків з громадськістю Milton Friedman University (Будапешт, Угорщина).
Rasa Subacienė – Dr., завідувач кафедри обліку та аудиту Вільнюського університету, професор (Вільнюс, Литва).
Чумак Оксана – завідувач кафедри економіки та бізнес-технологій Державного університету «Київський авіаційний інститут», д. е. н., професор.

Рекомендовано до оприлюднення Педагогічною радою ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ» (протокол № 9 від 26.03.2025 р.).

Збірник тез доповідей містить матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики», в яких розглядається основні напрями створення умов для модернізації національної економіки, розробити підходи до формування політики модернізації економіки та пропозиції щодо механізму її реалізації.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей та повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної ради збірника.

М 74 **Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики».** – Харків : ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», 2025. – 226 с.

© ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», 2025.

6. Margaras V., Alvarez E. The future of cohesion policy: Current state of the debate. European Parliamentary Research Service (EPRS), January 2025. 12 p. URL: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2025\)767217](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2025)767217).
7. Rubio E., Alcidi C., Andersson F. EU cohesion policy post-2027: Why and how to enhance flexibility. Centre for European Policy Studies (CEPS), September 2024. 27 p. URL: https://cdn.ceps.eu/wp-content/uploads/2024/09/ID-A_2024-13_cohesion-policy.pdf.
8. Baccini F. Cohesion Policy, big changes on the agenda. *Observatory Balkans Caucasus Transeuropa*. December 5, 2024. URL: <https://www.balcanicaucaso.org/eng/Areas/Europe/Cohesion-Policy-big-changes-on-the-agenda-234703> (дата звернення: 12.03.2025).
9. *План відновлення України. Національні програми*. Кабінет Міністрів України, 2025. URL: <https://recovery.gov.ua/> (дата звернення: 12.03.2025).

Головчук Ю. О., д. е. н.,
завідувач кафедри менеджменту та маркетингу,
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

МЕНЕДЖМЕНТ У МЕДИЧНОМУ ТУРИЗМІ: СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ, МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Медичний туризм, який поєднує медичні послуги та туристичні можливості, став важливою складовою глобального ринку охорони здоров'я. Зі збільшенням попиту на якісні медичні послуги за межами рідної країни, управлінські стратегії у цій сфері набувають особливої ваги. Розглянемо стратегічні напрямки менеджменту у медичному туризмі, аналіз міжнародного досвіду та перспективи розвитку цієї галузі.

Менеджмент у медичному туризмі передбачає впровадження комплексного підходу до управління медичними закладами, що надають послуги іноземним пацієнтам. Ефективний маркетинг є ключовим елементом для залучення медичних туристів. Важливо використовувати сучасні цифрові канали, соціальні мережі та міжнародні виставки для просування медичних послуг. Правильне позиціонування закладу на ринку допоможе виділити його серед конкурентів. Забезпечення високої якості медичних послуг є критично важливим фактором для успішного розвитку медичного туризму. Впровадження міжнародних стандартів, таких як ISO, акредитація медичних установ, а також постійне підвищення кваліфікації персоналу сприяють підвищенню довіри пацієнтів [1; 3, с. 24-27].

У світі, де інформація поширюється миттєво, репутація медичного закладу стає одним із найбільш важливих активів. Менеджмент повинен забезпечити прозорість у комунікаціях з пацієнтами, активно працювати з відгуками та реагувати на критичні ситуації.

Співпраця з закордонними клініками, страхові компанії, туристичні агенції та інші організації може суттєво підвищити конкурентоспроможність медичних закладів. Такі партнерства відкривають нові можливості для залучення пацієнтів та обміну досвідом.

Вивчення міжнародного досвіду у сфері медичного туризму дозволяє Україні запозичити успішні практики. Наприклад, Таїланд, Малайзія та Індія стали лідерами медичного туризму завдяки ефективному менеджменту, інвестиціям у медичну інфраструктуру та активному просуванню своїх послуг на міжнародному ринку. Таїланд

успішно інтегрував медичні послуги у туристичний сектор. Тайські клініки відомі своєю якістю та доступністю, що робить їх популярними серед іноземних пацієнтів. Держава активно підтримує розвиток медичного туризму, вкладаючи кошти у рекламу та розвиток інфраструктури. Індійські медичні установи пропонують широкий спектр послуг за низькими цінами, що приваблює пацієнтів з різних країн. Впровадження новітніх технологій і сертифікація медичних закладів відповідно до міжнародних стандартів сприяють підвищенню їхньої конкурентоспроможності. Малайзія також стала популярною країною для медичного туризму завдяки високій якості обслуговування та різноманіттю медичних послуг. Уряд країни реалізує програми, що сприяють залученню медичних туристів, включаючи спрощення візових процедур та активну рекламу медичних послуг за кордоном.

Україна має значний потенціал для розвитку медичного туризму завдяки високій кваліфікації медичного персоналу, доступності лікування та культурним особливостям. За даними дослідження, проведеного ГС «Українська Асоціація Медичного Туризму» у період з 5 грудня 2019 року по 15 лютого 2020 року, було виявлено основні тенденції в'їзного, виїзного та внутрішнього медичного та оздоровчого туризму в Україні. Однак, через відсутність оновлених даних після 2020 року, важко оцінити поточний стан ринку. Пандемія COVID-19 суттєво вплинула на глобальний медичний туризм, і Україна не стала винятком.

У 2018 році Україна отримала 943,3 млн євро доходу від медичного туризму, а у 2019 році – 842,5 млн євро. Станом на 2018 рік, в Україні близько 120 клінік у різних регіонах приймали іноземних пацієнтів, при цьому середній чек на лікування становив понад 2 тисячі доларів США. Це свідчить про значний інтерес іноземців до українських медичних послуг та потенціал.

Проте, реалізації цього потенціалу перешкоджає ряд викликів, зокрема наслідки російсько-української війни, що розпочалася у 2014 році та загострилася у 2022 році. Війна суттєво вплинула на всі сфери життя в Україні, включаючи медичний туризм, що вимагає стратегічного підходу до подолання цих труднощів і використання наявних ресурсів для відновлення та розвитку цієї галузі. До початку повномасштабних бойових дій Україна демонструвала позитивні тенденції у цій галузі, залучаючи іноземних пацієнтів завдяки конкурентоспроможним цінам та високій якості медичних послуг. Війна призвела до значного скорочення міжнародних туристичних потоків, включаючи медичний туризм. Основними причинами цього є:

- безпекові ризики – іноземні пацієнти уникають відвідування країн з активними бойовими діями через загрозу для життя та здоров'я;
- руйнування інфраструктури – багато медичних закладів зазнали пошкоджень або були зруйновані, що обмежує їхню здатність приймати пацієнтів;
- міграція медичного персоналу – частина медичних працівників була змушена покинути свої робочі місця через бойові дії, що призвело до дефіциту кваліфікованих медичних кадрів [1; 5].

Незважаючи на виклики, Україна має потенціал для відновлення та розвитку медичного туризму. Зростає потреба у реабілітації та психологічній підтримці для військових та цивільних осіб, що відкриває можливості для розвитку внутрішнього медичного туризму. Українські медичні заклади можуть укладати партнерства з іноземними клініками для обміну досвідом та залучення інвестицій. Використання дистанційних медичних послуг (телемедицини) дозволяє надавати консультації іноземним пацієнтам без необхідності їхнього фізичного перебування в Україні. Для реалізації цих можливостей необхідно відновити та модернізувати медичну інфраструктуру, забезпечити належні умови для надання якісних медичних послуг, забезпечити гідні умови праці та можливості для професійного розвитку,

проводити інформаційні кампанії для відновлення довіри іноземних пацієнтів до медичних послуг в Україні. Хоча війна створила значні перешкоди для розвитку медичного туризму в Україні, при належній підтримці та стратегічному плануванні галузь має потенціал для відновлення та зростання у майбутньому [2, с. 408-428; 4].

Менеджмент у медичному туризмі відіграє важливу роль у формуванні конкурентоспроможності медичних закладів, залученні пацієнтів та забезпеченні високої якості медичних послуг. Вивчення міжнародного досвіду та впровадження стратегічних напрямків управління сприятимуть розвитку медичного туризму в Україні, що, в свою чергу, позитивно вплине на економіку країни та покращить доступність медичних послуг для населення.

Список використаних джерел:

1. Dryglas D., Smith M.K. Introduction: the development of health tourism in challenging times – a focus on the Visegrád countries. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, 2025. DOI: <https://doi.org/10.1108/WHATT-01-2025-0024>
2. Nouhaila B. K., Aarabe M. Alla L. The impact of digitalisation on the customer experience in medical tourism: A systematic review. *Impact of AI and tech-driven solutions in hospitality and tourism*. 2024. P. 408-428. DOI: 10.4018/979-8-3693-6755-1.ch020
3. Графська О.І., Головчук Ю.О., Никига О.В. Інноваційні засади регіональної політики розвитку туризму. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. Січень 2023. С. 24-27. <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16769744695801.pdf#page=25>
4. Графська О.І., Головчук Ю.О., Кулик О.М. Інноваційні інструменти маркетингових стратегій розвитку туризму на регіональному рівні. *Інфраструктура ринку*. 2023. №71. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/71_2023/38.pdf
5. Федоришина Л., Головчук Ю. О. Боднар Р. О. Туризм як об'єкт регіональних економічних досліджень. *Економіка та суспільство*. 2023. № 57. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-88>

Савченко І. Г., к. держ. упр., доцент,
Скок Р. А., викладач,

ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»

РИЗИК І НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ У ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Діяльність у галузі управління вимагає прийняття певних рішень, а це, в свою чергу, пов'язане з оцінюванням майбутнього. Таке оцінювання реалізується шляхом максимального врахування невизначеностей та активних дій елементів середовища і завжди є певною мірою ризикованим. Один із підходів до цього процесу – пасивний, що передбачає аналіз ризиків для коригування стратегій. Більш ефективнішим є активне управління ризиками, тобто активна діяльність, що скерована на зменшення впливу випадкових чинників та запобігання негативним наслідкам.

Під невизначеністю ми розуміємо неможливість однозначного прогнозування розвитку подій в майбутньому, стан нашого незнання і неможливості точного передбачення основних величин і показників розвитку деякого проєкту. При цьому невизначеність не може трактувати як виключно негативне явище. Адже саме невизначеність спонукає людей до нестандартного

ІННОВАЦІЙНІ СЕРВІСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ
ГОТЕЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ: РОЗРОБКА

ПРАКТИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ..... 103

Черняєва Т. І., Нагорна І. В. 105

СТВОРЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ПРОДУКТІВ І ПОСЛУГ В УМОВАХ
ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ 105

Чумак О. О. 107

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ ... 107

Чупак Н. В., Зміївська І. В. 109

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ В СУЧАСНОМУ ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ..... 109

Шубіна Л. Ю. 111

ВИКОРИСТАННЯ МІЦЕЛІЯ БАЗИДІАЛЬНИХ ГРИБІВ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ
ЕМУЛЬГОВАНИХ М'ЯСОПРОДУКТІВ..... 111

2 СЕКЦІЯ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ МЕХАНІЗМИ

ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ 114

Бурлай Т. В. 114

ПОВОЄННА СОЛІДАРИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА ОСНОВІ
ПІДХОДІВ ПОЛІТИКИ ЗГУРТУВАННЯ ЄВРОСОЮЗУ 114

Головчук Ю. О. 117

МЕНЕДЖМЕНТ У МЕДИЧНОМУ ТУРИЗМІ: СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ,
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ..... 117

Савченко І. Г., Скок Р. А. 119

РИЗИК І НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ У ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ..... 119

Бутник О. О. 121

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК МЕХАНІЗМ
ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ..... 121

Hlushko A. D. 124

INDICATORS OF FINANCIAL STABILITY OF THE NATIONAL ECONOMY DURING
THE RECOVERY PERIOD 124

Головчук Ю. О., Романенко С. В. 127